

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Erphonis, Mimigardefordensis Avt Mimmigernefordensis Nvnc Monasteriensis Episcopi, In Ordine & Nvmero Septimi Decimi

Boichorst, Albert

Monasteri[i] Westphaliae, 1649

Capvt Primvm. De familiâ, Parentibus, & Anno natiuitatis S. Erphonis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13197

V I T A
S. E R P H O N I S
M I M I G A R D E F O R D E N S I S

A V T
M I M M I G E R N E F O R D E N S I S,

N V N C
M O N A S T E R I E N S I S E P I S C O P I

in ordine & numero

S E P T I M I D E C I M I.

C A P V T P R I M V M.

De familiâ, Parentibus, & Anno natiuitatis

S. ERPHONIS.

ERPHO ex Illustrissimâ ac antiquissimâ familiâ Meckelburgensi (quam communiter Magnopolensem, aut Megapolitanam, sed ineptè, iuxta Cluuer. *introduc. in Geograph. lib. 3. §. Meckelburgensis Ducatus, &c.* nominant) Christianis tamen, etiam illâ tempestate, parentibus ortus fuit.

Bilug enim, ut rem hanc aliquantò altius repetam, siue Billungus Ariberti filius, Herulorum ac Wandalix Obotritorum (sub quibus & Magnopolensis, aut Meckelenburgensis, istis temporibus magna & ampla Ciuitas & ditio comprehensa fuit attestante id palam *Crantzio VVandal. lib. 3. cap. 1. in fine, hisce verbis, In Magnopoli verò, quæ fuit inclita Obotritorum Ciuitas, tres fuisse congregationes Deo seruientium referuntur,*) Potentissimus Regulus aut Princeps, qui ditionem suam à Vistulâ fluuiio vsque ad Visurgim, & à Viadro ad Holsatiam vsque siue Nordalbingiam extendens, Wandalis & Sarmatis, longè lateque imperitauit, & Megapoli sedem suam habuit, Wagonis tertij Aldenburgensis Episcopi sororem, Teutonicam inter Wandalos commorantem, sceminam speciosam deperiens, illius

illius coniugium à fratre Episcopo petiit & obtinuit, ex quâ quatuor suscitauit proles, nimirum Mizislam, Naceon & Sederich filios, nec non Hodicam filiam; Bilug autem Deo, & affini suo Wagoni infidelis, non solum in gentilitate, instar canis ad vomitum redeuntis, perseverauit, sed etiam eundem affinem suum Episcopum fraudulentissimè circumuenit.

Patre Bilug, siue Bilungo mortuo, sub filiis eius, Regni & Principatus sui Successoribus, quibus etiam ditionem suam amplissimam partitus est, Pax continua fuit, vsque dum Mizisla Obotritorum Princeps Christum palam confitens, clam tamen Christianos, & Ecclesiam Christi persequens, ac tandem manifestè erumpens, multa mala & damna Ecclesiis Catholicis, & Christianis in Wandaliâ tum temporis existentibus, inferret, qui Anno Domini 909. defunctus reliquit filios, Principatus sui Successores, Mistivvoi & Mizzidrag; quorum ductu, seditio Wandalorum inflammata, ac illâ latius serpente Christiano-Catholici grauissimè persecuti fuerunt: Sed Mistivvoi circa vltima vita tempora, factorum pœnitentiâ ductus, & ad cor reuersus, cum nollet Christianitatem deserere, pulsus patriâ ad Bardos, intellige Saxones, concessit, ibique fidelis consenuit & finiuit. Bardorum vicum appellant Bardevvick. Mortuus est autem Mistivvoi Anno Christi 1025. Imperij & Ducatus sui Successores relinquens tres filios, Anatrog, Gneum & Vdonem malè Christianum nuncupatum, Vdone, à quodam Saxonum transfugâ, improuise confosso, eius filius Godeschalcus, primo quidem magas Christianorum edidit strages, sed paulò post miraculosè omninò conuerius, Christi fidem sedulò propagare, & dirutas ac deuastatas Dei Ecclesias restaurare, nouasque ædificare pius & Catholicus Princeps non intermisit, ac adeò feruidus Catholicæ fidei cultor extitit, vt Martyr Christi fieri meruerit, quod sequentibus verbis attestatur, *Crantz. VVandal. lib. 3. cap. 4. tam VVandali frei temporum opportunitate, quod Rex puer non formidaretur, Duci suo rebellionem ostenderunt; principium autem malorum à capite ordiuntur, nam religiosum Principem, sui generis Godeschalcum, dum conuersioni & saluti sue gentis, cum Episcopo Ioanne vigilantissimus instaret, VVandalorum primores inuitâ conspiratione in Ciuitate Leontio, & esse vocant, crudelissimè trucidârunt, virum omni auro memorabilem propter fidem Deo & Principibus seruata.*

Contigit autem huius Godeschalci, aliorumque Martyrium Anno 1065. vti ex Adamo rerum Aquilonarium Historico, Canonico Bremensi, & inter eius Ecclesiæ Clericos matriculario, refert Spondanus.

Godeschalcus duos è duabus vxoribus post se reliquit filios; è priori quidem Poloniae Regina, Buthue, è posteriori autem, quæ fuit filia Kanuti Danicæ Regis, Henricum.

Buthue primogenitus, & legitimus Patris sui heres ac successor, Regulus

C

Obotri-

Obotritorum 32. Dynasta Megapolensium, & Wagriorum, Wandalis ad Critonem, Vdonis malè Christiani, ex Grimio filio nepotem, deficientibus, iterumque rebellantibus expellitur: sed à Saxonibus in auxilium vocatis restitutus fuit; iterato autem expulsus, ad Ducem Saxoniae Magnum confugit, ac impetratis ab eo, Bardorum, Stormatorum, Holsatorum atque Thietmarsiorum auxiliis ad Plünensis praesidij, suamque ipsius deditioem, cum Bardorum fortissimis, miserè periit. Vti hæc omnia pluribus commemorat *Crantz. lib. 2. VVandal. cap. 40. 42. 46. 47. & lib. 3. cap. 1. 4. 5. 6. & 7.* & *Elias Reusner: in opere suo Genealogico Catholico sub stirpe Hercula,* quo breuitatis amore, curiosum lectorem remittere debui.

Habuit autem hic Buthue vxorem è Principibus Saxoniae Hiltegardim nomine, Ducissam Saxoniae & Lüneburgi, contigitque eius caedes circa Annum Domini 1067. Henrico IV. vt tradit *Crantz. VVandal. lib. 3. cap. 10.* ex ephebis euadente, quod circa illa tempora contingere debuit. Porro cum Henricus frater eius, Sclavinam Critonis viduam vxorem duxerit, & filios genuerit Mistivvoi & Waldemarum, *idem Crantz. VVandal. lib. 3. cap. 19. & 23.* Ideo Buthue Obotritorum Wandaliae Ducem, Principem Christianum, Godeschalci Martyris filium S. ERPHONIS patrem fuisse, non leuibus ad id permotus rationibus, existimo; matremque Hiltegardim Saxoniae Principem, Frederici Mimigardefordensis Episcopi, sororis Gertrudis, Ortholphi Saxoniae Principis & Dynastæ Lüneburgij vxoris, filiam, atque ita eius proximam agnatam. Quo autem Anno S. ERPHO natus sit, nulli bi inuenitur, sed cum in principio Anni 1086. Episcopus ordinatus fuerit, vti alibi manifestè à nobis probatum est, ac praeterea antiqui sacri Canones statuerint, quod etiam tum temporis strictissime in Ecclesia obseruatum extitit, ne quidem Presbyterum ante Annū 30. completum ordinandum, *distinet: 78. per totam,* & Episcopum consecrandum plures annos, quam 30. completos, illa ætate habere debuisse planè credendum sit; ideo necessariò statuendum & inferendum est, S. nostrum Anno 1055. ad minimum, aut ante natum fuisse; maiorem autem annis extitisse facillimè mihi persuadeo, eo quod illo seculo, non nisi iustissimæ, & iam ingrauescentis ætatis, diu exercitati, probatique viri, ad dignitates Episcopales admitti consueuerint, quod euidentissime probat lex ordinandorum Siricij Papæ, quam recitat D. Martinus Peresius Aiala, Guidixiensium Episcopus & S. Theologiae Professor, in suo tract. de Diuinis, Apostolicis, atque Ecclesiasticis traditionibus part 3. sub tit. aut questione, an expediat cælibatus legem in Sacerdotio relaxari, est autem talis; *Quicumque Ecclesia se deuouerit obsequijs, à suâ infantia ante pubertatis annos baptizari, & lectoris debet ministerio sociari, qui ab accessu adolescentie, vsque ad tricesimum ætatis annum, si probabiliter vixerit, & subdiaconus esse debet, posteaque ad Diaconi gradum, si se ipsum primitus voto continentie præeunte, dignum probauerit, accedat; vbi si vltra quinque*
annos

GENERAL REPORT

1875

The first of the three parts of the report is a general survey of the progress of the work during the year. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

The second part of the report is a detailed account of the work done in each of the departments. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

The third part of the report is a summary of the results of the work. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

The first of the three parts of the report is a general survey of the progress of the work during the year. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

The second part of the report is a detailed account of the work done in each of the departments. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

The third part of the report is a summary of the results of the work. It is divided into three sections: the first, a general survey of the progress of the work during the year; the second, a detailed account of the work done in each of the departments; and the third, a summary of the results of the work.

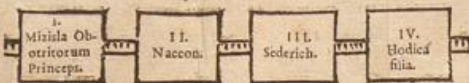
GENEALOGIA S. ERPHONIS.

Hic Bilag Wagonis Tertij Aldenburentum Episcopi sororens, foemina speciosam postulavit & accepit vxorem, tres procreavit filios & vnam filiam. *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 38 & 40.*

Bilag Obotricorum VVandalis Regni aus Dux.

Huius Bilag Illustris Principis, latissimi fuere ditionis termini, à Wisla flumine, quem Veteres Vistulam vocant, per maritimos tractus perueniunt in vicinia Cimbrorum, *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 40.*

Mortuus est hic Anno Domini 909, duos relinquens filios. *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 42.*

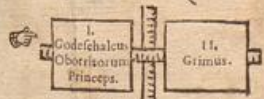
Hanc auunculus Wago Monasterio Virginum contraditam, & Sacris literis eruditam, Abbatissam praefecit Virginibus in Magnopoli, quod frater puellae Mizisla ægerimè ferens, illam è Monasterio, cui praerat, vi extraxit, & cuidam Bolislao inuitam, scelerato iunxit coniugio, *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 38. & 40.*

Hic in initio variis & multis Christianos affecit persecutionibus, sed respiciens pro fide exal mortuus est, Anno 1025. *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 42. & 46. tres relinquens filios.*

Hic à quodam Saxonum transfugà improvisè confossus, duos reliquit filios. *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 46.*

Hic primùm à fide Christianà alienus exitit, sed miraculosè omnino conuersus fidem Catholicam reduxit, ac Martyrio pro fide Christi coronari meruit. *Crantz. VVandal. lib. 2. cap. 46. & lib. 3. cap. 1.*

Buthue vxorem habuit Saxonie Principem, Hiltgardium nomine, & Anno 1067, miserè perijt, *Crantz. VVandal. lib. 3. cap. 9. & Reufner. in Geneal. Catholicà sub stirpe Herulà.*

Hic Crito Vdonis male Christiani è Grimò nepos, occiso Godechalco, exclusisque ipsius filiis, à rebellantibus Obotritis Princeps constitutus ab Henrico Godechalci filio, Buthue Principis fratre ac Magno Saxonie Duce planè opprimitur & necatur; duxitque tunc Henricus Sclavinam, Cætonis Viduam, vxorem, ex qua duos suscitauit filios, Mistivvoi & Waldemarus, *Crantz. VVandal. lib. 3. cap. 19. & 23.*

annos laudabiliter vixerit, & ministraverit congruè, Presbyterium consequatur: Exinde post decennium Episcopalem Cathedram potest adipisci, si tamen per hæc tempora integritas vitæ & fidei eius fuerit approbata.

N O T Æ

AD CAPVT PRIMVM.

1. De Bardevvico Saxonie quodam oppido vetustissimo, quod Henricus Leo Saxonie & Bavarie Dux, ob rebellionem destruxit, extat peculiaris tractatus Henrici Meilionij Lemgo- niensis, Professoris Historiarum in Academia Iulia Helmstadiensi. (☞)

2. Vt beneuolus Lector, S. ERPHONIS maiores, progenitoresq; facilius agnoscat, ac fæ- licius memoriâ teneat, sibiq; inculcet, sequens Genealogicum schema, quoad sanguinem paternum, cum rationibus, vt hæc credam, me impellentibus, subiicere & adscribere è re fore existimaui. Maternum verò S. nostri sanguinem quod atinet, sciendum est Theodoricam Se- cundum Marchionem Landtspergensem, Comitem VVethini, Anno 1034. in proprio cubiculo confossum, ex Mathilde filia & herede Echardi I. Marchionis Misnie, septem procreasse liberos atque inter illos, Fridericum Episcopum Monasteriensem, eiusq; sororem Gertrudem, vxor- em Ortholphi Saxonie Electoris & Dynastæ Lüneburgij. Reusner: in opere suo Genealogico & stirpe V Vitikindeâ sub stemmat: VVethinen: parte resid. & cum postmodû idem Reusner: sub stirpe Herulâ de Buthue Obotritorum Reguli vxore asserat illam Ducissam Saxonie & Lüneburgi, exinde aliud elici non potest, quam fuisse filiam Gertrudis, Duci Saxonie & Lüneburgi nupta, in quâ sententiâ, me maximè confirmat ipsa annorum & historie har- monia. Fuit itaq; S. ERPHO ex materno genere Theodoricæ II. Comitis VVethini abnepos, Frederici sororis nepos, adeoq; ipse Fredericus eius auunculus magnus.

Quemadmodum ergo fortes creantur fortibus, & pijs probisq; maioribus plerumque sancti nascuntur, aut sanctè certè educuntur nati & nepotes, virtute parentum cum san- guine in posteros fluente, ita etiam tritauo, auo ac patre, nec non matre Saxonica, Chri- stianis & Religiosis profectò genitoribus ortus S. ERPHO, & à cognato Friderico Episco- po, suo Antecessore, post miserandum patris sui interitum, ac cum vitâ amissum Principa- tum, Christianè & Catholicè omnino educatus, maiorû suorum sanctitate & virtutibus, in ipsum cum sanguine defluentibus, sanctam Dei Ecclesiam, pius & Zelosus Prasul, bonusq; Pastor plebis, accedentibus proprijs virtutum suarum meritis, & admirandâ vitæ sanctitate condecorare, & illuminare meruit. Quod autem ferè indubitatum esse existimem, Buthue, Obotritorum Principem S. nostri patrem fuisse, ad id me sequentes impellunt, inducuntq; rationes. Primò, quod annus & tempus vitæ ac mortis Buthue Obotritorum Princi- pis, illud manifestum faciant, & quasi planè euincant, ille enim Anno 1067. mise- rè interijt, & cum Anno 1055. aut paulò ante S. nostrum natum esse, superius de- monstrauerim, consequenter dicendum erit, illum tempore obitus sui patris, annum circiter 12. egisse, aut paulò maiorem natu fuisse. Secundò, quod mater ipsius fuerit Princeps

Saxonia, que profectò Friderici Episcopi ex eodem sanguine & familia nati, eodemq; tempore viuentis aut soror aut proxima agnata esse debuit, nimirum, vti supra demonstraui-
 mus, sororis filia; considerato vel maxime, quod illà etate nullus Obotritorum Princeps Sa-
 xonicam coniugem habuerit, præter vnicum Buthue Saxonibus summè familiarem, & ab il-
 lis aliquoties adiutum: Henricus enim Erphonis patruus Cratonis per rebellionem Obotrito-
 rum fasti Principis, à se debellati occisq; viduam Sclauinam duxit vxorem, atque alius Obo-
 tritorum Princeps Catholicus illo tempore non fuit. Tertio, quod circa illud tempus Frideri-
 cus Imperatoris Henrici Cancellarius extiterit, qui absque dubio Patre Erphonis miserè occi-
 so, ac amissis cum vita fortunis omnibus, cognatum suum orphanum educandum suscepit,
 prout & ipsum postea in suam Episcopalem assumpsit familiam. Quarto, quod Magnus
 Saxoniae Dux, insurgentibus iterum contra Henricum VVandalia Principem Obotritis, ab eo
 vocatus in auxilium, VVandalos planè debellauerit & subegerit, ac paulò post Magno Sa-
 xoniae Ducate absque prole masculà mortuo Luderus Comes, postea Lotharius Imperator, Sa-
 xoniae Ducatum ab Henrico Imperatore obtinuerit, fueritq; mortuo S. ERPHONE Dux
 & causa cladis incendijsq; Monasteriensis, vt ita cum hæc omnia, quoad tempora conueniant,
 alium S. nostro Patrem adsciscere nequeam. Interim libera esto desuper cuiusuis, cum ratio-
 ne censura; Censorem autem meminisse cupio, rectè monere Crantzium VVandal. lib. 3.
 cap. 16. in fine. Nos luere damna incuriosa vetustatis, quæ nobis pauca reliquit, ad memo-
 riam sue veritatis.

C A P V T S E C V N D V M.

De Friderico Episcopo, S. ERPHONIS in Cathedra
 Monasteriensi Antecessore.

ERPHO itaque Buthue Christiani Principis filius, & Godeschalci Martyris
 nepos, in Episcopatu Mimigardfordensi, nunc Monasteriensi, Antecesso-
 rem habuit, sæpius nominatum Fridericum, eius nominis primum, Marchio-
 nem Misniæ cognatum suum, virum & Antistitem summè deuotum, pium &
 exemplarem, ac erga sanctas Dei Ecclesias profusè, & supra quam credi facile
 queat, liberalem, de quo sequentes antiqui versus adhuc circumferuntur.

Omne tulit punctum, Fridericus, amore bonorum,
 En Fridericus ego, largè mea prædica lego.

Sub Episcopo Roberto Ciuitatem Mimigardfordensem peregrinus transiens,
 vidensque honestatem morum, Clericorum ac Ciuium, per aliquod tempus ibi-
 dem moram traxit, ac honestè benigneque tractatus Præbendam in Ecclesiâ Ca-
 thedrali, ob præclaras rarasque virtutes suas obtinere meruit, & tandem post
 mortem Roberti Episcopus factus, quamprimum multa bonâ Ecclesiæ contulit,
 ac S.